

Dvořáková: Boj s plagiátory je podivný

Některé univerzity povolují, aby bakalářské či diplomové práce byly až z poloviny opsané. Šéfka Akreditační komise Vladimíra Dvořáková to označuje za „praštěné“.

Řešit se podle ní musí každá podezřelá práce bez výjimky.

* LN Co říkáte na to, že některé vysoké školy v podstatě povolují opsat studentům až polovinu závěrečné práce?

Třicet nebo padesát procent mi připadá praštěné. V momentě, kdy opiši jednu myšlenku významnou pro celé dílo, jednu klíčovou větu, tak jsem uchopila cizí duševní vlastnictví.

* LN Mělo by se tedy stát běžnou praxí, že učitelé budou řešit jakoukoli shodu?

Pokud antiplagiátorský systém ukáže shodu, a je jedno kolikaprocentní, měl by vedoucí práce zjistit, čím to je. Není to pro ně ani práce navíc, musí psát k práci posudek, kde by se měl věnovat i formálnímu dodržení pravidel. Stanovovat nějaké procento je podivné. Třicet procent mi ale stejně připadá hodně i jako řádné odcitování cizího textu. Občas bývá zvykem, že student vezme zákon a celý ho opiše, místo aby ho interpretoval, tím mu naskakují stránky. To není dobře.

* LN Jak by měly školy efektivně bojovat proti plagiátorům?

Nejlepší boj proti plagiátorství je, že se učitel studentovi věnuje. Student má mít téma práce, které je specifické a není to po dvě stě padesáté stejné téma, což bohužel na mnohých školách bývá. Pokud učitel kontroluje, jak si student postaví výzkumnou otázku, jak práci strukturuje, zužuje tím prostor, aby mohl něco opsat. Nevyloučí, že opiše odstavec nebo špatně odkáže na literaturu, ale může si být stoprocentně jist, že to za něj neudělá rešeršní agentura nebo že by to stáhl z internetu jako celý text.

* LN Jak se na boji s plagiátory podílí Akreditační komise?

Když děláme hodnocení vysokých škol, tak jednou ze součástí je i kvalita bakalářských a diplomových prací. Zajímáme se, zda prochází nějakým kontrolním mechanismem. ale nepřeceňujeme to, není to klíčové. Spíše se zaměřujeme na posudky vedoucího práce, posudky oponenta, plus se do práce podíváme. Řešíme průběh obhajoby. Když vidíte, že je ta práce hloupá, že se opírá o zdroje jako Wikipedie. že student nepřčetl jedinou odbornou knížku, a přitom je ta práce hodnocena jako výborná, tak to o něčem svědčí. Na škole především zjišťujeme, jaká mají bezpečnostní pravidla, což je i to, že mají kromě vedoucího práce i oponenta, což není povinné. Ale primárně nejdeme po tom odhalit plagiát, nejsme detektivní kancelář, byť občas tak vypadáme.

* LN Měl by to nějak lépe řešit stát?

Nemá smysl, aby se se dělala nějaká centrální opatření. Záleží to na každé škole. Pokud chce mít kvalitní výsledky, tak si antiplagiátorská opatření musí nastavit.

* LN Jste pro, aby se zveřejňovaly na internetu všechny závěrečné práce po vzoru brněnské Masarykovy univerzity?

To považuji za naprosto zásadní a správnou věc. Člověk dostává titul, který garantuje stát. Nevidím nejmenší důvod, proč by nemohly být práce zveřejňované a přístupné všem. Veřejnost má právo to kontrolovat. Navíc kvalita závěrečných prací je podle mého názoru jedno z nejlepších kritérií kvality školy.

Z poloviny opsaná práce nevadí. I tak školy odhalují plagiátory

* Celkem 33 vysokých škol využívá k boji s plagiátory počítačový program Theses.cz, který vyvinula brněnská Masarykova univerzita.

* Systém porovnává bakalářské či diplomové práce s jinými závěrečnými pracemi, seminárkami, Wikipedií a dalšími dokumenty. Učitelé se ukáže, s kolika dokumenty a v jakém procentu se shodují.

* Na plzeňské právnické fakultě platí pokyn děkana, že se za podezřelou práci bere ta, která vykazuje shodu 30 % a více. Na Ostravské univerzitě je to od 50 %. Podle šéfky Akreditační komise Vladimíry Dvořákové je podivné stanovovat jakékoli přípustné procento.

* Masarykova univerzita se rozhodla zaměřit i na texty akademiků: odborné články, habilitační či disertační práce k získání titulu Ph. D. V září začne systém testovat.

Zdroj: Lidové noviny